

יוני הורביץ ואמו לוסשים עין

אחרי שבניו של השד יגאל הורביץ הוכרחו למכור את חלקם בחברת הבנייה להשכרה, הם מנסים להשתלט באמצעות חברת תה"ל על חברת הפיתוח החקלאית הממשלתית. אגרידב

הרפתקה בדרום-אמריקה

חברת תה"ל, תיכנון המים לישראל, עברה גילגולים רבים מאז עסקה בתיכנון קווי המים של חברת מקורות. תחת מנכ"ל גמרץ כאשר וינר, סירבה תה"ל למות כאשר הסתיימו מוביל המים הארצי ושאר מיפעלי המים הגדולים. היא עברה הסבה והפכה לחברת תיכנון וביצוע הנדסי, שנכנסה לשוק העבודות בישראל. בשנות המיתון החלה תה"ל, שנעזרה במימון וסיוע ממשלתיים, לקבל עבודות תיכנון בחו"ל ולעסוק בפיתוח חקלאי. החברה הצטיינה כל השנים בהוצאות ברוחב-לב, תוך שימת דגש על נסיעות אנשיה לארצות ברחבי העולם — לצורך ושלא לצורך.

אחרת לתיכנון בשם אגרידב, שהיא בעצם לוח משרד-החקלאות, וששליש ממניותיה מצויות בבעלות חברת מקורות, חברת האם של תה"ל. אגרידב, שיש לה שם טוב בדרום-אמריקה, זכתה בעבודות ותה"ל החזירה את אנשיה, גם בג'מאיקה השקיעה תה"ל כסף רב כדי לקבל עבודות תוך תחרות עם חברת אגרידב, עד כה ללא תוצאות.

בניו של השד לטשו עין

לניסיון שד תה"ל בג'מאיקה החברה לפיתוח חקלאי בבעלות בניו של שר-האוצר יגאל הורביץ, וכן איתן ישראל, מי שהיה מראשי משרד-החקלאות, המנהל את החברה בפועל. הקשר בין קבוצת הורביץ-ישראל, שנוצר לרגלי הניסיון להיכנס לג'מאיקה, הוליד פרי במדינה אחרת לגמרי — קוסטה-ריקה.

תה"ל הבטיחה לממשלת קוסטה-ריקה לבצע עבודה עבודות פיתוח-חקלאי במאות מיליוני דולרים, תוך גיוס המימון לכך, אירע מיקרה-ביש, וממשלת קוסטה-ריקה קיבלה את כל הצעות תה"ל. זו לא ידעה כיצד לממש את הבטחתיה, ופנתה לקבוצת הורביץ-ישראל שתצילה, ומסרה לה חלק ניכר מן החוזים שקיבלה.

קבוצת הורביץ-ישראל הקימה לפני שנתיים חווה חקלאית גדולה בפורטוריקו.

השר שרון לקח הכישלון —

התזיקה שנה תמימה צוות של ששה אנשים במכסיקו, שהיה אמור לקבל חווי-עבודה בהיקף ניכר. הצוות חתם חוזה עם מושל מחוז סונורה, אולם זמן קצר אחרי חתימת החוזה התברר כי לא היתה למושל סמכות חתימה והוא הודח.

לפני ימים אחדים חזר הצוות של תה"ל ממכסיקו בידיים ריקות. החברה ניגשה גם למיכרזי-עבודות בפרו, במקביל לחברה

השר הורביץ — אפשר להתנגד

ומגדלת בה בהצלחה רבה ירקות לייצוא לארצות-הברית.

בחצי השנה האחרונה השקיעה הקבוצה את זמנה בפרוייקט הבתים להשכרה ביש-ראל. אולם אחרי שבנייה-הורביץ נאלצו לפרוש מן הפרוייקט (איתן ישראלי נשאר שותף בו) — נשאר להם זמן פנוי לתיכנון מהלכים אחרים. הם החלו לטשטש עין לעבר החברה הקטנה ששמה, אגרידב, המתחרה בהצלחה בהם ובתה"ל בדרום-אמריקה.

בניגוד לתה"ל, פועלת אגרידב בכוח אדם מצומצם, בהוצאות מינימליות ותוך טכניקה משולבת של קבלת עבודות תיכנון ובמקביל מכירת ציוד ישראלי לביצוע העבודות. החברה הצליחה הודות לשיטה זו למכור ציוד ישראלי במיליוני דולרים לפרו, לאקוודור וגם לונצואלה, שם יש לה סניף גדול ומסועף. הקשר עם חברות מקומיות, ארץ אחרת, שבה פועלת אגרידב בהצלחה רבה, היא איטליה. בדרום הנחשל של המדינה מקימה אגרידב עשרות מיפעלי פיתוח חקלאי.

אגרידב מביאה רווחים רבים לממשלת ישראל, ובמקביל לרווחיות רכשה גם שם טוב במרבית הארצות שבהן היא פועלת.

אל חברה זו לטשו בני-הורביץ עין, תוך חיפוש דרך להשתלט עליה. בניסיון זה נעזרו בחברת תה"ל, שרצתה לסלק מן הדרך את החברה הקטנה שהראתה לכל איך צריך לפעול, ושחשפה את מחדלי תה"ל. תה"ל ידעה שאם ישתלטו בני-הורביץ על אגרידב, היא תמצא עימם שפה משותפת, כפי שהיה בקוסטה-ריקה ובי-ג'מאיקה.

להעביר בעלות

כדי להעביר את אגרידב לבעלות מישפת הורביץ, חברו שני כוחות, שהם השולטים בחברה זו: מישרדי החקר

לאות והאוצר. מנכ"ל משרד-החקלאות, אברהם בן-מאיר, הוא גם יושב-ראש מועצת המנהלים של תה"ל. הוא החליט להציע כי חברת מקורות, שהיא בעלת שליש מניות אגרידב, תעביר את מניותיה לחברת תה"ל. כך תשתלט תה"ל על אגרידב בשלב ראשון.

ניסיון למכור את החברה ישירות לבני-הורביץ נפסל על הסף, מחשש לתגובות הציבור. הפיתרון היה העברת השליטה על אגרידב לתה"ל, שתרוקן את החברה מתוכן ותעביר את החוזים השמנים לבני-הורביץ, ותוך זמן סביר תמכור להם גם את החברה עצמה.

ההתנגדות שהפתיעה

לעזרת בן-מאיר ותה"ל נחלץ מנהל הרשות לתיכנון כלכלי במשרד-האוצר, צר, עזרא סדן, שהוא חבר מועצת המנהלים של תה"ל. גורם בלתי-צפוי, שסייע להם, היה מינוי מנכ"ל אגרידב, יחיאל אדמוני, לתפקיד הממונה על שיקום השכונות ב-סוכנות, למלא-מקומו, יצחק אבב, אין גיבוי כפי שהיה לאדמוני.

השעה נראתה נוחה לתה"ל ובני-הורביץ לביצוע העברת השליטה באגרידב לתה"ל, ובימים אלה החל בן-מאיר בביצוע ההעברת. אולם צעדיו עוררו, להפתעתו, התנגדות עזה. גורמים שונים הקשורים במשרד-החקלאות לבשו עוז מכישלון שר-החקלאות, לפטר את מנהל מינהל-מקרקעי-ישראל, וראו כי אפשר להתנגד לראשי המישרד ואף להצליח.

עוד מוקדם להינבא כיצד תיגמר הפרשה. ייתכן כי שלחי השילטון של הורביץ באוצר יוסיפו לעוצמת המתנגדים לתוכנית העברת אגרידב לבניו.

יגאל לביב